

Casus Wetenschappelijke Integriteit

2025

Het beslechten van een verschil van opvattingen - ongegrond, valt buiten de klachtenprocedure

Universiteit Twente

1 Onderwerp van de klacht

De Commissie Wetenschappelijk Integriteit van de Universiteit Twente (hierna: CWI/Commissie) heeft op 2 april 2024 een klacht ontvangen. Uit de klacht kan worden opgemaakt dat klager de volgende mening is toebedeeld:

"[de publicatie] bevat makkelijk te identificeren onjuistheden, verdraaiingen van omstandigheden en retorische misleidingen van dusdanige aard dat van wetenschappelijk wangedrag gesproken kan worden.

Dit betreft in deze klacht de volgende onderwerpen met betrekking tot [gebeurtenis]:

- 1) *incorrecte beschrijving [gebeurtenis];*
- 2) *vertekenend gebruik tekst [naam];*
- 3) *verzwijgen kennis m.b.t. [gebeurtenis];*
- 4) *incorrecte weergave van tekst [naam];*
- 5) *foutieve chronologie;*
- 6) *misleidende retoriek*

[...] Derhalve hierbij verzoeken:

- *openbare veroordeling van bovengenoemde ernstige tekortkomingen als zijnde ontoelaatbaar wetenschappelijk wangedrag (schending van wetenschappelijke integriteit);*
- *openbare rectificatie van die bovengenoemde tekortkomingen;*
- *openbare identificatie van [de publicatie] als bevattende die bovengenoemde tekortkomingen;*
- *openbare intrekking van [de publicatie] in ieder geval in de huidige vorm."*

Klager verwijst hiervoor naar de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit 2018, in het bijzonder normen 19, 21, 22, 34, 36 en 53.

2 Advies van de CWI

De Commissie heeft ambtshalve de ontvankelijkheid van de klacht beoordeeld en daarover op 12 juni advies uitgebracht aan het College van Bestuur.

De Commissie, die is samengesteld met externe leden buiten Universiteit Twente, benadrukt in het advies allereerst dat [de publicatie] onderzoekt in hoeverre [doel]. De focus is derhalve gericht op de bestuurlijke en bestuurskundige aspecten [...] en is niet primair gericht op het achterhalen van de feitelijke toedracht [...]. Uiteraard speelt het verloop van de feitelijke gebeurtenissen een rol, maar het onderzoek staat in verwijderd verband tot de toedracht. Het verband is er, maar indirect. Dat heeft zijn weerslag op de beoordeling van de door klager gepresenteerde klachten. [...] Gelet op de veelheid van de beschikbare

bronnen is het alleszins voorstelbaar dat op onderdelen sprake is van uiteenlopende weergaven en interpretaties. Die eventuele verschillen kunnen niet in [de publicatie] worden beslecht maar hooguit – voor zover van belang voor de beantwoording van de onderzoeksvraag – worden opgemerkt. Daarom is het van belang de kritiek van klager mede te beoordelen in relatie tot de blikrichting van het onderzoek.

Vervolgens heeft de CWI de ontvankelijkheid van de zes bovengenoemde klachtonderdelen beoordeeld en luidt het oordeel van de CWI dat de klacht een professioneel verschil van opvattingen betreft. Of de beklagden, naar de mening van een lezer, verkeerde interpretaties geven in [de publicatie], bepaalde zaken niet of onvoldoende benoemen, fouten hebben gemaakt in [de publicatie], zijn zaken van inhoudelijke discussie inherent aan elke wetenschappelijke publicatie en moeten daarom onderdeel zijn van de normale wetenschappelijke discussie. De CWI gaat niet over het beslechten van wetenschappelijk-inhoudelijke discussies en zo'n discussie hoort niet thuis in een klachtenprocedure waarin het gaat om wetenschappelijke integriteit (LOWI 2022-13). Als er al fouten - van welke aard dan ook - zijn gemaakt, is niet aangetoond of aannemelijk gemaakt dat de integriteit van de wetenschapsbeoefening in het geding is. Het te kwader trouw of opzettelijk handelen is niet aannemelijk gemaakt.

Hieruit volgt dat de CWI het College van Bestuur adviseert de klacht in het geheel niet-ontvankelijk te verklaren als een klacht over vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit zoals bedoeld in de Klachtenregeling UT en in de NGWI.

3 Aanvankelijk oordeel College van Bestuur

Het College van Bestuur heeft kennis genomen van het CWI advies d.d. 12 juni 2024. Het College van Bestuur nam op 17 juni 2024 het aanvankelijk besluit om de klacht niet-ontvankelijk te verklaren en daarmee de klacht niet inhoudelijk in behandeling te nemen, als een klacht over vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit zoals bedoeld in de Klachtenregeling UT en in de NGWI.

Klager en beklagden zijn van dit besluit op 19 juni 2024 op de hoogte gesteld.

4 Advies van het LOWI

Klager (in het LOWI-proces: Verzoeker) heeft op 14 juli 2024 het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (hierna: LOWI) verzocht te adviseren inzake de ingediende klacht.

Het LOWI constateerde dat Verzoeker naar aanleiding van enkele elementen uit [de publicatie] zelf zeer uitvoerig een eigen reconstructie geeft van [gebeurtenissen]. Hierdoor lijkt het in deze zaak in eerste instantie op de situatie waarin sprake is van verschil van inzicht tussen wetenschappers die dat niet in een klachtenprocedure moeten 'uitvechten' maar in het daarvoor bestemde wetenschappelijke forum.

Zoals het LOWI eerder heeft overwogen in advies 2023-12 kunnen in een debat tussen wetenschappers echter alsnog normen van wetenschappelijke integriteit worden geschonden. Om te beoordelen of in dit geval sprake is van een dergelijke situatie, is het LOWI per klachtonderdeel nagegaan of de punten die daarin naar voren worden gebracht inderdaad slechts een verschil van opvatting zijn tussen onderzoekers die zich met hetzelfde onderwerp hebben beziggehouden of dat toch sprake is van schending van normen van wetenschappelijke integriteit.

Na bestudering van de zes klachtonderdelen is het LOWI van oordeel dat Betrokkenen geen normen van wetenschappelijke integriteit hebben geschonden. Daarbij wordt benadrukt dat enkele ernstige beschuldigingen naar het oordeel van het LOWI evenwel feitelijke grondslag missen.

Gelet op het voorgaande is het LOWI van oordeel dat de klacht van Verzoeker ongegrond moet worden verklaard. Inhoudelijk is het LOWI het eens met de CWI dat hier geen sprake is van schending van normen van wetenschappelijke integriteit. De CWI heeft in haar advies echter geconcludeerd dat de klacht niet-ontvankelijk moet worden verklaard. Het LOWI komt tot een andere conclusie: de klacht is ongegrond. Dit komt omdat een (lichte) inhoudelijke toets nodig was om te kunnen vaststellen dat de klachtonderdelen niet gaan over een mogelijke schending van de wetenschappelijke integriteit maar veel eerder gaan over een verschil van opvatting tussen onderzoekers die zich met hetzelfde onderwerp hebben beziggehouden. Uit het CWI-advies blijkt naar het oordeel van het LOWI overigens ook dat de CWI een dergelijke lichte inhoudelijke toets heeft uitgevoerd; de CWI heeft er alleen de verkeerde conclusie van niet-ontvankelijkheid aan verbonden. Het LOWI zal het Bestuur daarom adviseren om de klacht in het definitieve oordeel ongegrond te verklaren in plaats van niet-ontvankelijk.

5 Definitief oordeel College van Bestuur

Op basis van het advies van de CWI d.d. 12 juni 2024 en het advies van het LOWI d.d. 16 december 2024 heeft het College van Bestuur op 6 januari 2025 het navolgende definitieve besluit genomen: Het College van Bestuur volgt het advies van het LOWI en neemt het definitieve besluit om de klacht **ongegrond** te verklaren.

[Een samenvatting is te lezen op de website van de UT, via www.utwente.nl/en/service-portal/organisation-regulations-and-codes-of-conduct/integrity/scientific-integrity, klacht 2024-02. Het volledige LOWI-advies is te lezen op de website van het LOWI: <https://lowi.nl/adviezen/>]